

Szkoła Podstawowa nr 5
im. Królowej Jadwigi
w Tarnowskich Górach

PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
na rok szkolny 2023/2024

Opracowanie: mgr Beata Piegza

mgr Agnieszka Nocoń

mgr Kornelia Tarska

mgr Anna Konfederak

I. Wprowadzenie

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Celem programu naszej szkoły jest wspieranie rozwoju dzieci, ochrona ich zdrowia i stworzenie warunków do zdobycia wiedzy i umiejętności służących przeciwdziałaniu temu, co zagraża ich zdrowiu i bezpieczeństwu. Treści programu, cele jakie stawiamy wspólnocie szkolnej i zadania dzięki, którym założone cele zostaną osiągnięte wynikają bezpośrednio z Wizji szkoły, Misji jaką szkoła realizuje, oraz modelu absolwenta i wychowawcy.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo -Profilaktycznego jest wspieranie uczniów w rozwoju w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym oraz zapobieganie zachowaniom problemowym.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest przeciwdziałanie zagrożeniom poprzez profilaktykę, kształtowanie postaw, wsparcie oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Ważnym elementem realizacji Programu Wychowawczo -Profilaktycznego jest współdziałanie całej społeczności szkolnej na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta. Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo -profilaktycznego obejmują: powszechną znajomość założeń programu przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły; zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie; respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada pedagogiczna, rada rodziców, samorząd uczniowski); współdziałanie z placówkami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły; współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnętrzne dokumenty szkoły:

- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r. nr 120).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r., poz. 1148).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 r, poz. 1481 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (DZ.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. (Dz. U. z 2016, poz. 1249 ze zm.) oraz z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenia w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności. wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2018 r., poz. 214).
- Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 310 z późn. zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz. U. 2018, poz.467 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. wprowadza zmiany w rozporządzeniu z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach szkołach i placówkach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1594 ze zm.).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych rozwiązań w okresie ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, § 1 pkt 1.
- Statutu Szkoły Podstawowej nr 5 im. Królowej Jadwigi w Tarnowskich Górach
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego dyrektora sprawowanego w roku szk. 2022/2023 oraz sposób ich wykorzystania ustalony przez radę pedagogiczną.
- Wnioski z ewaluacji wewnętrznej w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Priorytety Ministerstwa Edukacji Narodowej na rok szkolny 2023/2024.

II. Misja i wizja szkoły

MISJA SZKOŁY:

Chcemy, żeby nasza szkoła kształciła uczniów tak, aby radzili sobie w nieustannie zmieniającym się świecie oraz odważnie stawiali czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Najważniejszym zadaniem naszej szkoły jest troska o każde dziecko i stworzenie warunków do jak najlepszego rozwoju.

WIZJA SZKOŁY:

Nasza szkoła jest nowoczesną, przyjazną, innowacyjną placówką przygotowującą uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Nasze działania ukierunkowane są na ucznia, jego potrzeby, umożliwiając mu wszechstronny rozwój. Uczniowie naszej szkoły wyrosną na ludzi mających poczucie własnej wartości i odpowiedzialności za własne zachowanie. Wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania, aby uczeń mógł rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, zdolności i pasje. Nasi uczniowie będą świadomi nierozzerwalnego współistnienia ze środowiskiem przyrodniczym, świadomi własnego pochodzenia, dumni z bycia Polakami i członkami swojej „małej ojczyzny”, tolerancyjni obywatele świata. Szczególnie zadbamy o ich rozwój fizyczny, psychiczny i duchowy, aby w przyszłości propagowali zdrowy styl życia. Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci, jest otwarta na współpracę ze środowiskiem lokalnym.

CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY:

Szkoła podstawowa nr 5 im. Królowej Jadwigi w Tarnowskich Górach to placówka oświatowa znana w lokalnym środowisku. Powstała w 1898 r i służyła kilku pokoleniom mieszkańców dzielnicy.

Po wprowadzeniu reformy stała się na nowo 8-letnią szkołą podstawową w której uczą się dzieci pochodzące z dzielnicy Lasowice. Niektóre z nich potrzebują opieki specjalistycznej, inne ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszystkie pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa.

Celem działalności szkoły jest doprowadzenie do tego, aby uczniowie poprzez wiedzę, umiejętności i postawy społeczne zdobyte w procesie dydaktyczno- wychowawczym byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata.

Uważamy, że najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli – Uczniów - Rodziców. Współpraca pozwoli na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie bezpieczeństwa.

Uczniowie naszej szkoły odnoszą sukcesy w licznych konkursach organizowanych na terenie gminy Tarnowskie Góry oraz poza jej granicami, wysokie wyniki w egzaminie końcowym klas ósmych. Na terenie szkoły organizowane są liczne zajęcia pozalekcyjne.

Nauczyciele pracujący w szkole są przygotowani merytorycznie do pracy z dziećmi. Są to osoby z długoletnim stażem pracy, posiadający ogromną wiedzę oraz pasję do pracy z dziećmi.

Szkoła posiada boisko szkolne, salę gimnastyczną, pracownię, świetlicę i stołówkę szkolną oraz wokół szkoły jest bardzo duży teren zielony, uczniowie mogą korzystać z parku szkolnego.

Uczniowie zaangażowani są w prace wolontariatu.

Elementem niezbędnym i kluczowym w budowaniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły było ustalenie wartości najważniejszych dla naszej społeczności szkolnej.

Wartości jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewiza jest życzliwość i otwartość.

III. Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Ogólne założenia

Zgodnie ze wskazaniem działalność wychowawczo – profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działalności, która ma na celu wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez uczniów wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcia własnego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;

3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.

2. Zadania

- Promowanie postawy poszanowania wspólnego dobra oraz godności własnej i praw każdego człowieka.
- Wykształcenie wśród uczniów wrażliwości i umiejętności odróżniania dobra od zła.
- Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych, w szczególności słuchania innych.
- Wdrażanie do samodzielności w pełnieniu ról społecznych.
- Kształtowanie poczucia więzi z krajem i regionem oraz szacunek dla innych kultur i narodowości.
- Rozwijanie umiejętności dbania o rozwój swoich talentów i zainteresowań.
- Wykształcenie wrażliwości na kwestie zdrowia własnego i innych.
- Pomoc uczniom, którzy doświadczają niepowodzeń szkolnych oraz zagrożonych procesem marginalizacji.
- Rozwijanie umiejętności oraz wyposażenie w wiedzę na temat właściwego korzystania z mediów. Uświadomienie zagrożeń płynących z niewłaściwego z nich korzystania.
- Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych.
- Uświadomienia uczniom negatywnych skutków działań środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących, papierosów, alkoholu.
- Stworzenie warunków do zachowania poczucia bezpieczeństwa.

3. Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna świat wartości,
- udziela pomocy rówieśnikom oraz szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- potrafi rozwiązywać konflikty, radzić sobie z trudnymi uczuciami (złość, gniew, strach), w sposób asertywny,
- potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia, ale jednocześnie jest odpowiedzialny za zbiorowość i aktywny w życiu społecznym,
- potrafi samodzielnie rozwijać w sobie takie kompetencje, jak kreatywność, przedsiębiorczość i innowacyjność.

- Kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kulturę Europy i świata,
  - dba o kulturę osobista, estetykę ubioru, pomieszczeń,
  - rozwija swoje zdolności i zainteresowania
4. Kryteria efektywności:
- 1) Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
  - 2) Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo – Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów wychowawczych.
  - 3) Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

IV. Model absolwenta szkoły

Uczeń kończący naszą szkołę jest:

- **Ciekawy świata** – gromadzi wiadomości korzystając z różnych źródeł; dostrzega złożoność świata, analizując w nim zależności i związki przyczynowo – skutkowe.
- **Tolerancyjny, przyjazny i kulturalny** – rozumie, że różnice między ludźmi są czymś normalnym i właściwym; stara się nie tylko rozumieć innych i dostrzec w nich coś dobrego, ale pozytywnie patrzy też na otaczający go świat, siebie i innych ludzi; zna normy obowiązujące w jego środowisku szkolnym i domowym, przestrzega ich, nie eksponuje swojej osoby w sposób urażający innych ludzi.
- **Samodzielny, zaradny i otwarty** – potrafi racjonalnie bronić swojego zdania i nie ulega wpływom innych ludzi; ma pomysły na rozwiązywanie różnych problemów i potrafi zastosować je w działaniu; wykazuje się konsekwencją w realizacji swoich zamierzeń.
- **Odpowiedzialny i obowiązkowy** – zna swoje obowiązki i stosuje się do nich; świadomie korzysta ze swoich praw; uczestniczy we wspólnych działaniach podejmowanych na terenie szkoły, klasy czy środowiska lokalnego; cieszy się z sukcesów własnych oraz innych; godzi się z porażkami, ale jednocześnie wytrwale szuka rozwiązań.
- **Rozważny i krytyczny** – dba o bezpieczeństwo własne i innych; postępuje zgodnie z zasadami higieny i dbałości o zdrowie; selekcjonuje informacje płynące ze świata zewnętrznego; odróżnia fikcję od rzeczywistości.
- **Uczciwy i prawy** – stara się zdobywać zaufanie innych, wybierając zachowania szczerze; potrafi przyznać się do błędu czy zachowania nieuczciwego i ponosi jego konsekwencje.

V. Uczestnicy Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej, profilaktycznej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze Statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka,
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę,
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się,
- prowadzą dokumentację nauczania

- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- integrują i kierują zespołem klasowym,
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów,
- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego,
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji,
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem i pielęgniarką,
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi,

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu,
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań,
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia,
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą,
- proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią,
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- przestrzegają właściwych zasad postępowania,
- współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- znają i przestrzegają norm zachowania obowiązujących członków społeczności szkolnej,
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa, wydają opinie w przypadku przyznawanych kar zgodnie ze Statutem Szkoły,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swe prawo do samorządności,
- kierują swym rozwojem i stają się coraz bardziej samodzielni,
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko,
- mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej,
- uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny),

Pedagog i psycholog :

- prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozuje indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozuje sytuacje wychowawcze w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci,
- minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,

- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

VI. Analiza działań wychowawczo – profilaktycznych szkoły z diagnozą środowiska szkolnego

W roku szkolnym 2022/2023 szkoła opierała swoją pracę o Program Wychowawczo – Profilaktyczny, w treściach którego zostały uwzględnione kierunki polityki oświatowej państwa, tj.:

1. Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
5. Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
6. Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
7. Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

Uwzględniono w nim również wyniki obserwacji nauczycieli dotyczące potrzeby uwrażliwiania i edukowania uczniów w obszarze bezpiecznego korzystania z mediów, w szczególności z internetu, mediów społecznościowych w związku z prowadzeniem nauczania zdalnego i online. Uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń z sieci, jednak nie potrafią jej zastosować w realiach korzystania z nowoczesnych technologii komunikacyjnych.

Zadbano również o zdrowie fizyczne i psychiczne uczniów, systematycznie dbano o integrację klas podczas godzin wychowawczych, organizowano integrację podczas przerw, wyjścia klasowe i wycieczki.

Organizowano także liczne akcje charytatywne, wdrażano uczniów w wolontariat, np. systematycznie przekazywano nakrętki z „serca”, zbiórki dla domu Samotnej Matki i dzieci z Domu Dziecka w Zabrze, Kartka świąteczna – dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób niepełnosprawnych, czynnie włączyliśmy się do akcji zbierania potrzebnych artykułów dla uchodźców z Ukrainy.

Przeprowadzono ewaluację programu dokonując analizy realizacji zadań zawartych w Programie, a także wykorzystano informacje zawarte w sprawozdaniach po realizacji programów profilaktycznych ARCHIPELAG SKARBÓW I RATOWNICY MARZEŃ. Dokonano analizy czynników ryzyka i czynników chroniących uczniów przed ryzykownymi zachowaniami, przeanalizowano również sprawozdania wychowawców klas, świetlicy i pedagoga oraz wniosków z nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2022/2023

Po analizie zadań wychowawczo – profilaktycznych wysunięto następujące wnioski, które należy uwzględnić w Programie na rok 2023/2024:

- Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego przebiegała zgodnie z planem.
- Rozwijane były wszystkie sfery osobowości uczniów.
- Nauczyciele dbali o bezpieczeństwo uczniów, troszczyli się, aby w szkole czuli się dobrze i chętnie do niej przychodzili.
- Wdrażali uczniów do troski o swoje dobro, uczulali ich również na dobro innych ludzi.
- Wskazywali, jak radzić sobie z trudnościami, ale też jak cieszyć się z sukcesów.
- Z pomocą specjalistów wskazywali uczniom jak radzić sobie w sytuacjach kryzysowych.
- Dostarczali wiedzy o zdrowym stylu życia, promowali postawę proekologiczną.

W związku z tym należy kontynuować założenia programu w nowym roku szkolnym ze szczególnym naciskiem na:

- bezpieczeństwo uczniów i wzajemne relacje oraz ich dobrostan psychiczny
- bezpieczeństwo i zagadnienia związane z korzystaniem z multimediów i płynących z nich zagrożeń
- systematyczne wdrażanie uczniów w działania charytatywne, pomoc humanitarną i zaangażowanie w wolontariat.
- monitorowanie przejawów niewłaściwych zachowań uczniów i wdrażanie odpowiednich środków zapobiegawczych.
- systematyczne dbanie o integrację zespołów klasowych, dbając szczególnie o uczniów z zagranicy (Ukraina).
- działania promujące zdrowy styl życia, w tym roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne
- wspólne, zintegrowane działania wszystkich nauczycieli w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- podejmowanie działań aktywizujących uczniów .

Analizując ankiety uczniowskie i informacje zawarte w sprawozdaniach po realizacji programów profilaktycznych ARCHIPELAG SKARBÓW I RATOWNICY MARZENÍ można stwierdzić, że młodzież:

1. czuje się związana ze swoją szkołą i jest w niej bezpieczna
2. zdaniem uczniów na bezpieczeństwo w szkole mają wpływ dyżury nauczycieli oraz przyjazna i życzliwa atmosfera
3. uczniowie zauważają, że w szkole wyciągane są konsekwencje wobec osób, które zagrażają bezpieczeństwu innych
4. w sytuacji poczucia zagrożenia w szkole młodzież w pierwszej kolejności zwraca się o pomoc do członków rodziny, następnie pracowników szkoły oraz przyjaciela
5. relacje koleżeńskie ocenili jako bardzo dobre i dobre
6. duża grupa uczniów ma grono przyjaciół, z którymi spędza wolny czas nadal niepokoi fakt, że jest też dość liczna grupa, która ich nie ma
7. młodzież pozytywnie oceniła relacje z nauczycielami oraz z rodzicami

Analizując ankiety skierowane do rodziców można stwierdzić, że:

1. zdaniem rodziców, szkoła jest miejscem bezpiecznym, a dzieci uzyskują wsparcie od nauczycieli, gdy zachodzi taka potrzeba
2. ich dzieci są lubiane przez rówieśników i akceptowane takimi, jakimi są, jednak stwierdzają, że należy poruszać z dziećmi problemy hejtu i przemocy rówieśniczej
3. w sytuacji rodzinnej uczniowie, zdaniem rodziców, znają zasady panujące w ich domach oraz konsekwencje stosowania się lub nie do nich
4. rodzice interesują się tym, jak i z kim ich dzieci spędzają czas wolny
5. deklarują również wspólne spędzaniu czasu: rozmawiają z dziećmi, uprawiają sporty, chodzą na spacer, grają w gry planszowe
6. zdaniem rodziców, ich dzieci nie miały nigdy kontaktu z alkoholem, narkotykami, dopalaczami a w szkole jest poruszana tematyka uzależnień, jednak ich zdaniem powinno być więcej zajęć o tej tematyce.

Po analizie wszystkich, wskazanych dokumentów, ankiet, rozmów i obserwacji zdefiniowano czynniki chroniące, czynniki ryzyka oraz zachowania ryzykowne.

1. Przez czynniki chroniące należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka,
2. Przez czynniki ryzyka należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Ustalono czynniki chroniące:

1. Zainteresowanie uczniów nauką szkolną (wyniki w nauce i zachowaniu)
2. Systematyczne uczęszczanie do szkoły,
3. Udział w alternatywnych formach spędzania czasu wolnego,
4. Przyjazna atmosfera w szkole
5. Dobre relacje z nauczycielami
6. Dobre relacje rodzinne.
7. Bezpieczeństwo w szkole

Ustalono czynniki ryzyka:

1. Niedostateczne zainteresowanie niektórych rodziców problemami dzieci.
2. Nieumiejętność uczniów z radzeniem sobie z własnymi uczuciami.
3. Brak dostatecznej umiejętności radzenia sobie w trudnej sytuacji (hejt, przemoc rówieśnicza)
4. Brak motywacji do nauki u niektórych uczniów.
5. Istnienie rodzin niepełnych, rozbitych.
7. Rodziny nieporadne życiowo, niewydolnych wychowawczo.

Problemy występujące w środowisku szkolnym

W wyniku diagnozy sytuacji wychowawczej szkoły, dokonanej na podstawie analizy dokumentów i przeprowadzonych rozmów, wyróżniono najbardziej ryzykowne, powtarzające się zachowania uczniów na terenie szkoły, będące zagrożeniem dla płynnego przebiegu wychowania.

- w niektórych klasach jest niska motywacja uczniów do nauki - zaobserwowany brak odpowiedniego zaangażowania w proces uczenia się u poszczególnych uczniów;
- używanie wulgaryzmów, przezywanie, dokuczanie, wyśmiewanie, niewłaściwe zachowania na przerwach i w czasie lekcji;
- lekceważący stosunek do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły, brak reakcji na polecenia nauczyciela, pracowników szkoły;
- niewywiązywanie się z obowiązków ucznia;
- obserwuje się u uczniów problemy z radzeniem sobie w sytuacjach trudnych oraz z własnymi emocjami
- występują przejawy przemocy rówieśniczej, także cyberprzemocy

W związku z powyższymi wnioskami, analizami i diagnozą zmodyfikowano zadania i sposoby ich realizacji.

W treściach Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zostały uwzględnione również kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2023/2024, tj.:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
6. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
7. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
8. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

VI. Ewaluacja

Działania Programu będą monitorowane w trakcie roku szkolnego i modyfikowane, gdy zajdzie taka potrzeba na wniosek uczniów, nauczycieli i rodziców. Szczególną uwagę objęte będą obszary zawierające kierunki polityki oświatowej państwa na obecny rok szkolny.

